

Ατενίζοντας την απέναντι όχθη

> «Λίγο ακόμα». Μια πρόταση του Θανάση Γεωργίου και Φώτη Νικολάου από το ΘΟΚ

THE NONAS ΜΟΛΕΣΚΗ

Οι σημειώσεις μου θα είναι σκόρπιες. Συνειρμοί τόσο δικοί μου που μάλλον οι σκέψεις θα φανούν ατάκτως ριγμένες. Διαισθάνομαι ότι το ύφος αυτού του σημειώματος θα είναι απολογητικό. Για ποιο πράγμα απολογούμαι, ελπίζω, να ξεκαθαρίσει στην πορεία.

Υπάρχει, όμως, κάτι, που πρέπει να ξεκαθαρίσω από την αρχή: συνειδητοποιώ πως ως θεατής όχι μόνο δεν ανήκω, αλλά ούτε καν πλησιάζω το target group της παραγωγής της Πειραματικής Σκηνής του ΘΟΚ. Η παράσταση «Λίγο ακόμα» απευθύνεται σε άλλους ανθρώπους, νεότερους. Αυτούς που πέρασαν την ή και τις (η νιότη στις μέρες μας δεν είναι απλώς ηλικία, αλλά και επιλογή ιδεολογική και αισθητική) δεκαετίες της συνειδητής τους ύπαρξης με κείμενα αποσπασματικά, μικρής έκτασης, ποικίλων πηγών. Με κείμενα που εμφανίζονται στις οθόνες. Αφήστε με να εξηγήσω. Το απόσπασμα είναι επιλεγμένο από τη ροή κάποιου κειμένου κομμάτι που περιέχει χωριστό νόημα σε μορφή εντυπωσιακή έτσι ώστε το σύντομο μήνυμα να φτάσει στοχευμένα σ' ένα δέκτη που έχει ακριβώς τόσο λίγο χρόνο και τόσο λίγη υπομονή όσο χρειάζεται για να ανταποκριθεί, κυρίως συναισθηματικά. Μα αυτό είναι η φόρμουλα που ορίζει το κείμενο της παράστασης «Λίγο ακόμα». Αποσπάσματα. Η λίστα των συγγραφέων αποσπάσματα από τα κείμενα των οποίων χρησιμοποιήθηκαν στην παράσταση, είναι μακρά. Αναφέρω μόνο εκείνους που γνωρίζω. Πεσόα, Πάβιτς, Ταρκόφσκι, Τιούτσεφ, Απόστολος Παύλος, Παζολίνι, Φραγκίσκος της Ασίζης, Επίκουρος, Λουκρήτιος. Πολύ λιγότερους αναγνώρισα εξακολουθώντας. Όταν το αυτί μου άρπαξε το ποίημα του Αρσένι Ταρκόφσκι, θυμήθηκα πόσο αργά, με επιφύλαξη αλλά και με σταδιακά αυξανόμενη αίσθηση επαφής με κάτι βαθύ, με κάτι που δεν πρόκειται να με εγκαταλείψει, έμπαινα κάποτε στο κείμενο αυτό. Ακούστε.

Ζωή, ζωή

Σε προαισθήσεις δεν πιστεύω και προλήψεις δε φοβάμαι. Δε φοβάμαι μήτε τη συκοφαντία μήτε το δηλητήριο. Θάνατος δεν υπάρχει. Αθάνατοι όλοι. Αθάνατα όλα. Δεν πρέπει να φοβάσαι στο θάνατο ούτε στα δεκαεφτά. Μήτε στα εβδομήντα. Δεν υπάρχει θάνατος. Ούτε σκοτάδι. Υπάρχει μόνο φως κι αλήθεια. Είμαστε όλοι στην ακροθαλασσιά κι εγώ Ένας απ' αυτούς που ξετυλίγουνε τα δίχτυα. Καθώς η αθανασία περνάει σαν κοπάδι. Οι θεατές του «Λίγο ακόμα» ακούνε... λίγο απ'

Απολογούμαι ότι
τολμώ να κρίνω πα-
ράσταση που δεν
απευθύνεται στο δι-
κό μου είδος. Τελικά,
το μόνο που περιέ-
γραψα είναι την από-
σταση που δεν κατά-
φερα να διανύσω.
Ενώ εκεί, στην απέ-
ναντι όχθη, οι συντε-
λεστές και το δικό
τους κοινό ζούσαν
αίσθηση επιτυχίας.

Σκηνοθεσία/ Έρευνα-Συγγραφή κειμένων: Θανάσης Γεωργίου, Φώτης Νικολάου. **Χορογραφία:** Φώτης Νικολάου. **Διασκευή-Ενορχήστρωση-Διαδασκαλία τραγουδιών:** Νίκος Ευαγγέλου. **Σκηνικά - Κοστούμια:** Κωνσταντίνος Ανδρέου. **Σχεδιασμός φωτισμών:** Γιώργος Λάζογλου. **Ηθοποιοί:** Θανάσης Δρακόπουλος, Μυρτώ Κουγιάλη, Κατερίνα Λούρα, Πάνος Μακρής, Λέα Μαλένη, Χρίστος Νικολάου, Νιόβη Χαλαλάμπους. **Χορευτές:** Αντώνης Αντωνίου, Ριαλένα Νικοδήμου, Αλεξία Περδικάκη, Φωτεινή Περδικάκη, Βαλεντίνος Στέλιου. **Στο πιάνο:** Νίκος Ευαγγέλου

όλα. Ο θεματικός άξονας («Λίγο ακόμα στο σύνορο της ύπαρξης και της ανυπαρξίας») διαπερνά και συρράβει αποσπάσματα διαφορετικής στιλιστικής και εννοιολογικής υφής. Ή μάλλον, λάθος. Θα ήταν διαφορετικής υφής και θα δυσκολεύονταν να συνυπάρξουν, αν δεν ήταν τόσο σύντομα. Η αποσπασματικότητα, λοιπόν, ή συντομία, οι γρήγορες εναλλαγές, αλλά και ο υψηλής έντασης τρόπος παρουσίασης (κι εδώ ανοίγουμε άλλο κεφάλαιο) οδηγούν στην ομοιοποίηση των ψηφιδών. Ο λόγος χάνει το βάθος, να όμως που εκεί, στο βάθος, βρισκόταν το νόημα. Στην επιφάνεια μένει το συναίσθημα. Συναίσθημα έντονο, μεταδοτικό, αλλά... αδιευκρίνιστο. Αόριστο. Εκεί, στη συναισθηματική επιφάνεια, λειτουργούν και τα βιωματικά συμπληρώματα των σκηνοθετών Θανάση Γεωργίου και Φώτη Νικολάου, αλλά και όλης της δημιουργικής ομάδας. Καιρός να μιλήσουμε για

την εκφραστική γλώσσα της παράστασης. Τα σώματα και οι φωνές των ηθοποιών αναλαμβάνουν να μεταφέρουν τα συναισθήματα. Πρώτα όμως οι ίδιοι, οι εφτά ηθοποιοί, οι πέντε χορευτές, ο μουσικός, με εντυπωσιακό πατριωτισμό και πίστη σ' αυτά που κάνουν, ανεβάζουν συναισθηματικό πυρετό. Ο πυρετός σε συνδυασμό, βεβαίως, με τα χαρίσματα των μελών της ομάδας, αυξάνει τη μεταδοτικότητα. Η επιτυχία της παραγωγής είναι εξασφαλισμένη, πολλοί θεατές θα αναζητήσουν αυτή την ευκαιρία να ζήσουν συναισθηματικές εξάρσεις, χωρίς να νιώθουν υπόχρεοι στον εαυτό τους να διευκρινίσουν τη φύση, το νόημα του ενθουσιασμού τους. Με πονάει αυτό.

Αντιδεοντολογικά, ίσως, αλλά θα κάνω δύο συγκρίσεις. Η πρώτη, μεταξύ των δύο παραγωγών του ΘΟΚ, του «Λίγο ακόμα» και του «Σακάτη του νησιού». Η δεύτερη βασίζεται σ' ένα από τα κα-

λύτερα θεατρικά κείμενα που έχουν γραφτεί τις τελευταίες δυο δεκαετίες και προσφέρει στους ηθοποιούς και στους θεατές πληρότητα, η οποία διατηρείται κάτω από τις επιστρωματώσεις της καθημερινότητας, συνοδεύει τις μοναχικές σκέψεις και τις φιλικές συζητήσεις και δεν λείπει να μας (να με, τουλάχιστον) εγκαταλείψει. Νομίζω, όπως ο πυρετός του «Λίγο ακόμα» εξουθενώνει, κένωνε τους συντελεστές του. Δεύτερη σύγκριση. Ο σκηνοθέτης και χορογράφος της παραγωγής της Πειραματικής Σκηνής Φώτης Νικολάου για πολλά χρόνια εργάστηκε στην Ομάδα Εδάφους. Οι χορογραφίες του Δημήτρη Παπαϊωάννου χρησιμοποιούσαν μια απόλυτα πλαστική γλώσσα, χωρίς να προσφεύγουν ούτε στη φιλολογίζουσα αφηγηματικότητα, ούτε στον αυτάρεσκο φορμαλισμό. Οι παραστάσεις του δίδασκαν σε μας τους θεατές τη γλώσσα της πλαστικής έκφρασης των βαθύτατων νοημάτων. Ψάχνω τρόπους να διαβάσω τη χορογραφία του Φώτη Νικολάου, αλλά μένω στους χαρακτηρισμούς «έντονη», «επίμονη στις επαναλήψεις», «επίπονη για τους συντελεστές».

Απολογούμαι. Απολογούμαι ότι τολμώ να κρίνω παράσταση που δεν απευθύνεται στο δικό μου είδος. Τελικά, το μόνο που περιέγραψα είναι την απόσταση που δεν κατάφερα να διανύσω. Ενώ εκεί, στην απέναντι όχθη, οι συντελεστές και το δικό τους κοινό ζούσαν την αίσθηση επιτυχίας.